

Izsák Sámuel Családjával

A képen apai nagyszüleim és gyermekeik láthatók. A kép bal oldalán álló fiú az én apám, Izsák Izrael Izsák. Mellette nagyanyám, Izsák Sámuelné, majd Izsák Teréz nagynéném. Izsák Sámuel nagyapám ölében ül Izsák József nagybátyám, mellettük pedig Izsák Sári nagynéném. A kép valamikor az 1890-es években készülhetett egy szászfalvi fotóműhelyben. Izsák nagyapámék ekkor a Marosvásárhely melletti Mezőszabadon laktak, nem tudom, milyen alkalmából voltak Szászfalvában. Nagyapámról, Izsák Sámuelről csak azt tudom, hogy a családi legenda szerint 1914-ben halt meg, és egy évre rá születtem én, 1915-ben, és az ő nevét viselem. A nagyapám, egy időben, a 19. század vége felé, egy éven át Mezőszabad bírája volt, amit ma polgármesternek neveznek. Úgy volt, hogy választás alkalmával az addigi bírót le kellett váltani, és a következő választásig a nagyapám töltötte be a tisztséget. Kitűnően vezette a falut, az alatt az idő alatt rend volt a faluban. Nem tudok róla, hogy bármilyen egyesületnek vagy pártnak tagja lett volna. Azt

sem tudom, hogy egyáltalán volt-e valamilyen politikai meggyőződése. Az apai nagyanyám lányneve Simon Regina volt, és a férje halála után özvegy Izsák Sámuelné név alatt ismerték. 1864 körül született. Az apai nagyszüleim anyanyelve magyar volt. Teljesen közép-európai divat szerint öltözködtek. Szép és egészséges emberek voltak. A nagyapámnak fiatal korában volt egy kis szakáll. Civilizáltan éltek, gondozták magukat. A 20. század elején beköltöztek Marosvásárhelyre. Egy ideig bérlakásban éltek, azután vettek egy emeletes házat nem messze a város központjától, a Kisfaludy utcában. A háznak abszolút modern berendezése volt, a kor divatja szerint. Izsák Izsák, az apám, 1885-ben született Mezőszabadon. Ott iskola nem lehetett, valószínűnek tartom, hogy vagy magánúton végezte az elemi, vagy bevitték Marosvásárhelyre. Sem héderbe, sem talmud-tóraba nem járt. Az érettségit, a felsőbb osztályokat, Brassóban járta ki. A brassói felső kereskedelmi iskolának volt a diákja, és ott is érettségizett 1901-ben [lásd: kereskedelmi iskolák]. Apám magyar anyanyelvű volt, de románul már gyermekkorában megtanult. Jól beszélt németül is. Valami keveset tudott olaszul és franciául is, de beszélni nem tudott. A szülei azért küldték különben Brassóba, hogy tanuljon meg németül. Miután elvégezte a felső kereskedelmi iskolát, banktisztviselő lett a marosvásárhelyi Agrár Bank ludasi fiókjánál. Innen áthelyezték a bank sepsiszentgyörgyi kirendeltségéhez. Ekkor már házas volt. Sepsiszentgyörgyről behívták Marosvásárhelyre, a bank központjába, és a bank egyik főtisztviselője, egyik igazgatója lett. Az apám nem volt vagyonos soha. Ő nem volt üzletember, nem voltak neki kereskedelmi hajlamai. Jövedelméből viszont meg tudtunk élni. Izsák József Marosvásárhelyen volt tisztviselő az úgynevezett petróleumgyárban. Rendkívül művelt ember volt, különleges nyelvérzékkel rendelkezett. Nyolc-tíz nyelven írt és beszélt. Ismerte a keleti nyelveket: perzsát, törököt, ivritet. Tudott románul, olaszul, németül, franciául. Rendkívül gazdag könyvtára volt. Minden alkalommal, mikor nála jártam, könyvet ajándékozott nekem. Családja nem volt. Úgy tudom, hogy Kistarcsáról deportálták, politikai okokból. Hogy pontosan mik voltak ezek az okok, nem tudom. Auschwitzban pusztult el, 1944-ben. Izsák Teréz 1896-ban született. Mást nem tudok róla, csak azt, hogy Auschwitzban halt meg. Izsák Sári nagynéném 1887-ben született. Színműveket írt. Ezek közül többet elő is adtak Marosvásárhelyen. A címeikre és hogy milyen színtársulat adta elő őket, már nem tudok visszaemlékezni. Emlékszem viszont az egyik előadásra, amely a marosvásárhelyi Kultúrpalota előadótermében zajlott. Ott voltunk az egész családdal. Én még gyermek voltam. Csak arra emlékszem, hogy a darabot tapsvihar követte, nagynénémet a függöny elé tapsolták, és virágkosarakat kapott. A közönség kifejezte a tiszteletét. Nem volt férje. Egyébként egyik nagynénémnek sem volt családja, és mind Auschwitzban pusztultak el. Apám nővérei nem tudom, milyen szakmát tanultak ki, viszont tudom, hogy rendkívül szép fehérneművarrást és gobelint készítettek megrendelésre. Marosvásárhely főterén volt egy kiváló kézimunka-vállalat, még exportált is, és apám összes nővére annak dolgozott.